

SÉRÜLÉSEK OSZTÁLYOZÁSA:

2020. október 2.

Sérülések:

- **Fedett sérülések:**
 - Rázódás (commotio)
 - Zúzódás (contusio)
 - Nyújtás (elongatio)
 - vongálódás (dislaceratio)
 - **Ízületi sérülések:**
 - Rándulás (distorsio)
 - Ficam (luxatio)
 - **Csontok sérülései:**
 - Törés (fractura)
- **Nyílt sérülések,**
 - Seb (vulnus)
 - Nyílt ficam (luxatio aperta)
 - Nyílt törések (fractura aperta)

Contusio (zúzódás) :

- Az erő a képleteket összenyomja
- A rugalmasságtól függően szakadnak
- Bevérzés keletkezik
- Pár nap múlva a területen megjelenik a vérömleny
- A fájdalomtól a mozgás beszűkül

Terápia:

- Pihentetés, borogatás, sz. e. fájdalomcsillapítás

Contusio

A szövetekben folytonosság megszakadás jön létre az erőbehatásra.

A sérülés mechanikájában szerepet játszó tényezők:

- beható erő nagysága
- az alap, amelyhez az erő a szöveteket nyomja
- a szövetféleségek különböző ellenállása

Contusio során 2 fajta sérülés van jelen: vérzés és szövetsérülés

A vérzés mértéke a megrepedt erek nagyságától és a szövetek szerkezetétől függ.

Klinikai kép: duzzanat, fájdalom, működési zavar

Terápia: nyugalomba helyezés, fájd.csill.

- Petechia: pontszerű vérzések

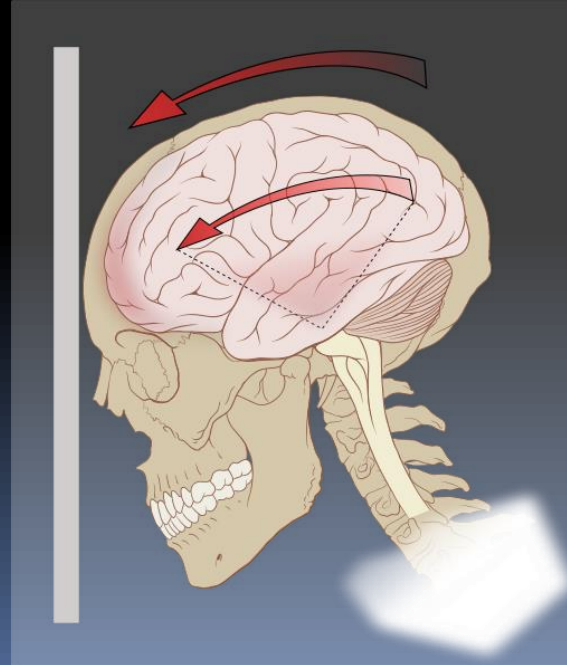

Commotio

Erőbehatás hatására egyes szervek , szövetek olyan funkcionális elváltozást szenvednek, amelynek kimutatható anatómiai alapja nincs. Az állapot általában múló, bár néha maradandó klinikai tünetekkel is járhat.

A sérülés lényege , hogy a károsító erőbehatás molekuláris rázkódást idéz elő.

Leggyakoribb formája : agyrázkódás (commotio cerebri). Gondos klinikai observatiót (megfigyelést) igényel.

Nyújtás (elongatio)

- A képleteket az erő megnyújtja
- Szakadások keletkeznek, a képletek akár el is szakadhatnak
- Bevérzések jönnek létre (a környezetet feszíti)
- Fájdalom miatt a mozgás beszűkül

Terápia:

- Nyugalomba helyezés, rögzítés
- Teljes szakadásnál műtéti helyreállítás.
- Fájdalom csillapítás.

Rándulás (distorsio)

- Az erő hatására ízület elmozdul helyzetéből de az eredeti helyre visszaugrik
- Az ízület szalagjai megnyúlnak, a rostok szakadása miatt kis b vérzések keletkeznek.
- Az ízület megdagad
- Mozgatáskor fájdalom jelentkezik

Terápia:

Rögzítés funkcionális helyzetben gipsz sínnel három hétre.

- Suffusio: véresen beszűrődött a szövet

- Haematoma: vérömleny

Dislaceratio

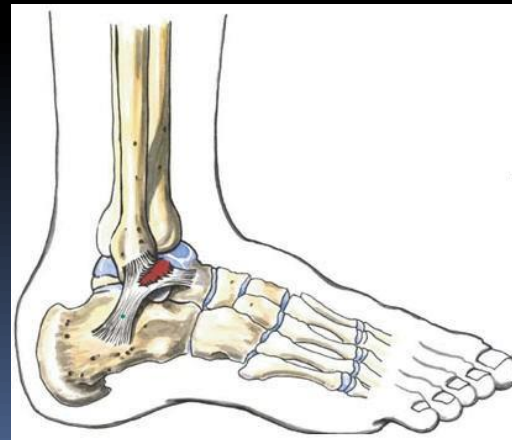
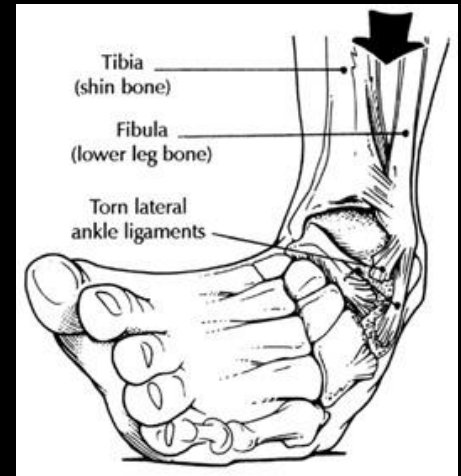
Mechanikai erő széthúzza a szöveteket.

Distractio (nyújtás) : a sejtek távolodnak, de nincs szakadás

Distorsio (rándulás) : a szövetekben apró szakadások vannak, de az adott képlet összességében együtt marad

Ruptura (szakadás) : az adott képlet folytonossága megszakad a részei eltávolodnak egymástól

Klinikai kép: fájdalom, duzzanat, működési zavar
Th: nyugalomba helyezés, sebészi rekonstrukció

Ficam (luxatio)

- Az ízületi felszínek elhagyják egymást, nem érintkeznek.
- Az ízületi szalagok elszakadnak
- Az ízületben vér van

Gyanújelek: Duzzanat, fájdalom, kóros alakváltozás, functio laesa (működés kiesés),

Biztos jel: rugalmas rögzítettség!

Terápia:

- helyretétel érzéstelenítésben, tartós húzással.
- Rögzítés funkcionális helyzetben a szakadt szalagok gyógyulásáig.

Törés (fractura):

- A csont folytonosságának megszakadása

Gyanújelek: Duzzanat, fájdalom, kóros alakváltozás, functio laesa (működés kiesés),

Biztos jel: Kóros mozgathatóság!
Crepitatio!

Terápia:

- Helyretétel
- Rögzítés a csont gyógyulásáig
- Funkcionális kezelés.

} Böhleri
hármasszabály

Köszönöm a figyelmet!